

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu dinamik və uğurla inkişaf etdirən Prezident İlham Əliyev həyata keçirdiyi xarici siyaset nəticəində Azərbaycanın dünya birliyində mövqelörünün yüksəlməsini təmin etmişdir.

2020-ci ilin yanvar ayında 14-cü dəfə Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində "Strajeji baxış: Avrasiya" mövzusunda keçirilən panel iclasında iştirak edən Prezident İlham Əliyevin moderatorun "Avrasiyada indi böyük qüvvələr yerləşib, bir tərəfdən Rusiya, biri tərəfdən Çin. Azərbaycanın Prezidenti kimi Siz birinci növbədə kimə zəng edəriniz - Moskvaya, yoxsa Pekinə?" sualına cavab olaraq "Bakıya" cavabı böyük önəm kəsb edir.

Dövlət başçısının bu cavabı Azərbaycanın müstəqil, heç kimdən asılı olmayan, milli maraqların hər zaman uca tutulduğu siyaset yürüdüyüünün bariz nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycanın qonşu ölkələrlə münasibətləri dostluq, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq, mehriban qonşuluq prinsiplərinə əsaslanır. Eyni zamanda dövlət başçısı vurğuladı ki, Azərbaycan üçün onun milli maraqları həmişə birinci yerdədir və buna görə də müstəqillik illəri ərzində qazandığımız bütün nailiyyətlər xalqımızın müstəqilliyinə sadiq olması, siyasi və iqtisadi sahələrdə çox ciddi islahatlar həyata keçirdiyinə görə əldə olunub.

Bu gün də Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda əsas söz sahibi olan dövlət kimi çətin geosiyasi şəraitdə müstəqil xarici siyaset həyata keçirir. Artıq ölkəmiz bütün regional məsələlərdə əsas iştirakçıdır və dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, regiondakı strateji əhomiyyətli heç bir layihə Azərbaycanın razılığı olmadan reallaşa bilməz. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, Bakı-Tbilisi-Qars, TANAP, TAP və digər layihələr Azərbaycanı qlobal iqtisadiyyatda özünəməxsus iqtisadi modelə malik ölkə kimi sacivvə-

İqtisadi modelin mənşə kimi kimi səciyyələndirir. Bu layihələr Azərbaycanın, Türkiyənin, eləcə də digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyi üçün böyük təminat verməklə yanaşı, iki qardaş dövlətin birliyi və strateji tərəfdəşliyi regional təhlükəsizlik baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Eləcə də ölkəmiz Avropa təhlükəsizlik arxitekturasının etibarlı tərəfdəsi kimi qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Azərbaycanın enerji diplomatiyası regional təhlükəsizliyə, beynəlxalq əməkdaşlığı və milli maraqlara xidmət edir. Nöticədə Azərbaycan yalnız beynəlxalq regionda gedən proseslərdə deyil, eyni zamanda beynəlxalq aləmdə cərrəyan edən proseslərə də təsir göstərmək imkanı qazanmışdır. Ona görə də bu gün dünyani narahat edən və həyatı əhəmiyyətli bir sıra problemlərdə aparıcı dövlətlərin başçıları Azərbaycan rəhbərinin mövzəvi ilə hesablaşırlar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yüksək diplomatik istədədi sayəsində son 20 il ərzində ölkəmizin dünyanın siyasi-iqtisadi mənzərəsini müəyyən edən aparıcı dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətləri keyfiyyətə yeni müstəvidə daha da inkişaf etmişdir. Azərbaycan 2011-ci il oktyabrın 24-də 2012-2013-cü illər üzrə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvlüyüne keçirilən seçkilərdə BMT-yə üzv olan 193 dövlətdən 155-nin dəstəyi ilə inamlı qələbə qazanmışdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv qəbul olunması Azərbaycanın diplomatiya tarixində əldə edilmiş en böyük nailiyyətlərdən biri olmaqla, ölkəmizin son illər dünya miqyasında artan siyasi nüfuzunun bariz sübutu kimi

Şuşa

zaferə
gedən
yol

Qüvvələrində aparılan islahatlar ordumuzun istər döyüş, istərsə də mənəvi-psixoloji hazırlığının güclənməsinə zəmin yaratdı. Azərbaycan Ordusu əmək müasir silahlar və texnika ilə təchiz olundu. Yeri gölmüşkən, qeyd edək ki, 2003-cü ildən keçən dövr ərzində hərbçi xərclər 15 dəfədən çox artırılmışdır.

2016-ci ilin Aprel döyüşləri - Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki böyük hərbi qələbəsinin başlangıcı və Ermənistanın "qudrətli ordu"sunun yalnız mif olduğunu təsdiqi kimi tarixə düşdü. 2016-ci il aprelin 2-dən 5-dək davam edən Azərbaycan Ordusunun uğurlu əks-hükum əməliyyatları ölkəmizə hərbi-strateji baxımdan böyük üstünlükələr verdi. İlk növbədə Azərbaycan mühüm psixoloji qələbə qazandı. Azərbaycan Ordusu Qarabağın şimal və cənub hissələrində strateji əhəmiyyətə malik yüksəklikləri azad etdi. Bununla da Azərbaycan öz torpaqlarını azad etmək bacarığını, potensialını, döyüş əzmini nümayış etdi. Üstəlik, 4 günlük döyüşlərin beynəlxalq əks-sədasi dərhal eşidildi və Ermənistən Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal altında saxlaması bir da-

İkinci Qarabağ müharibəsində hərbi-diplomatik və informasiya məkanında uğurlar

Dünyaya bəyan edilən
"Qarabağ Azərbaycanıdır!"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mühüm beynəlxalq tədbirlərdə dəfələrlə Ermənistanın işgalçılıq siyasetini ifşa edərək təcavüzkarın faşist ideologiyası yürüdüyüünü və terrorizmin dövlət səviyyəsində dəstəkləndiyini bütün dünyaya bəyan etmişdir. Son il-lər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstekləyən sənədlərin qəbul edilməsi isə İlham Əliyevin yürüdüyü xarici siyasetin nticəsi idi.

sətin nəticəsi idi.

30 ilə yaxın müddətdə münaqişənin həlli ilə bağlı Ermənistanın yürütüdüyü siyaset, tutduğu mövqə tarixi reallıqları, münaqişənin əsl mahiyyətini eks etdirmirdi. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2019-cu il oktyabrın 3-də Rusiya Federasiyasının Soçi şəhərində "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantılarında və həmin

Aprel döyüşləri - böyük hərbi Qələbənin başlanğıcı

Son 20 il ərzində Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Silahlı Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən XVIII Zirvə görüşündə çıxışları za-

ki, tarixi-mədəni əhəmiyyəti və Azərbaycan xalqı üçün müstəsna mənəvi dəyərə malik olması Şuşaya xüsusi qayğı və həssaslıqla yanaşılmasını zəruri edir. Qeyd edək ki, 2022-ci il martın 31-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSOY) üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirlerinin Daimi Şurasının Türkiyənin Bursa şəhərində keçirilən iclasında Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" seçilmişdir.

2022-ci il aprelin 22-23-də dünya-nın 65 ölkəsindən 400-dən çox soydaşımızı bir araya gətirən Dünya Azərbay-canlılarının Zəfər Qurultayının məhz Qarabağın tacı, mədəniyyət paytaxtı Şuşada keçirilməsi böyük rəmzi, həmçinin siyasi məna daşıyırı. Zəfər Qurultayında 230-a yaxın xarici ölkə vətəndaşı olan azərbaycanlı, o cümlədən 36 alim və 36 iş adamı iştirak etmişdir.

2021-ci il iyunun 15-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Ermənistanın işgalindən azad edilən, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərinə səfər etməsi və iki dost, qardaş dövlət arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm tarixi hadisədir. Bununla da Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra dünyaya nümunə olan Azərbaycan-Türkiyə həmrəyliyi və strateji tərəfdallığı daha da yüksək səviyyəyə qalxdı, xüsusilə regional təhlükəsizlik baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm hadisə kimli tarixə yazıldı.

2023-cü il mayın 12-də Şuşa şəhərində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa-Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi oldu. Qeyd etmək lazımdır ki, İkinci Qarabağ mühabibəsi nöticəsində Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi nəinki Azərbaycan, bütövlükdə türk dövlətləri və xalqları üçün qürur mənəbəyinə çevrilmiş, eyni zamanda türk birliliyinin daha da güclənməsinə tökan vermişdir.

da gülçönemsinə təkan vermişdir. Bununla yanaşı, 2023-cü il sentyabrın 25-də Qətərin paytaxtı Doha şəhərində keçirilən İslam Dünyası Mədəniyyət Nazirlərinin 12-ci Konfransında Azərbaycanın qədim Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün ICESCO-nun "İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" programı üzrə namizədliyi irəli sürülmüş və "Şuşa-2024-cü il üçün İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilmişdir.

mədəniyyət paytaxtı" elan olunmuşdur. İlkinci Qarabağ müharibəsindən sonra qazanılan tarixi Qələbə Azərbaycanın hərbi, diplomatik və informasiya məkanında ugurları nəticəsində yaranmış reallıqların beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında yeni yanaşmalar tələb edir. Bu baxımdan İlkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsindən sonra Qarabağda və Sərgi Zəngəzurda, o cümlədən

**Şuşa türk dünyasının
ictimai fikir və milli ideoloj
mərkəzinə çevrilir**

Azərbaycan Prezidentinin dekabrın 3-də imzaladığı sərəncama əsasən, noyabrın 8-i bayram günləri sırasına daxil edildi. Hər il Azərbaycanda Zəfər Günü kimi təntənəli qeyd olunur. Azərbaycan Respublikasında Zəfər Günüün təsis edilməsi haqqında Prezidentin sərəncamında vurğulanır ki, Azərbaycanın hərbi sahədə qazandığı qələbələr, xüsusilə Şuşanın düşmən əsarətindən qurtulması və ümumiyyətə malik olub, əsasən, ə

müharibənin taleyində həllədici rol oynadı, Ermənistən öz möglubiyətini etiraf etməsi və kapitulyasiyası ilə nəticələndi, Ermənistəni Kəlbəcər, Ağdam və Laçın rayonlarını Azərbaycana qaytarmağa məcbur etdi.

Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi haqqında Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il mayın 7-də imzaladığı sərəncamda isə vur-

yılında inşaatı sona erdirildi. Bu tarihi gulanır ki, şəhərin tarixi görkəminin bərpası, əvvəlki söhrətinin özünə qaytarılması və ənənəvi dolğun mədəni həyatına qovuşması, eləcə də Azerbaycanın çoxərlik zəngin mədəniyyətinin, memarlıq və şəhərsalma sənətinin parlaq incisi kimi beynəlxalq aləmdə təbliği mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla yanaşı, bu mühüm sənəddə göstərilir

Bütün qeyd edilən faktlara və təhlilə əsaslanaraq əminliklə söyləmək olar ki, Prezident İlham Əliyevin müdriyət dövrlət başçısı kimi yüksək diplomatik istedadı və milli maraqlara əsaslanan xarici siyaseti sayəsində Azərbaycan tarixinin yeni və sərəfli dövrünü yaşayır.

Elçin ƏHMƏDOV,
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik
Akademiyasının "Qarabağ İrsini Araşdırma Mərkəzi"nin rəhbəri,
siyasi elmlər doktoru, professor*